

ZAKON O DEVIZNOM POSLOVANJU REPUBLIKE SRPSKE

("Sl. glasnik RS", br. 96/2003, 123/2006, 92/2009, 20/2014 i 20/2018)

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se plaćanje i naplaćivanje između rezidenata i nerezidenata i prenos sredstava plaćanja, plaćanje i naplaćivanje između rezidenata u stranim sredstvima plaćanja, kupovina i prodaja sredstava plaćanja, fizički prenos sredstava plaćanja, računi rezidenata i nerezidenata i drugo devizno poslovanje u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Republika).

Plaćanje, naplaćivanje, prenos, kupovina i prodaja iz stava 1. ovog člana vrše se u skladu sa ovim zakonom, dobrim poslovnim običajima i poslovnim moralom.

Plaćanje, naplaćivanje, prenos, kupovina i prodaja iz stava 1. ovog člana podliježu deviznoj kontroli, čiji organi imaju pravo da, radi provjere, zahtijevaju svu dokumentaciju o tim plaćanjima, naplaćivanjima, prenosu, kupovini i prodaji, kao i drugu dokumentaciju neophodnu za deviznu kontrolu.

Član 2

Definicije i termini koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1. Rezidenti su:

- 1) pravna lica koja su registrovana u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: pravna lica), osim predstavništava ovih lica koja se nalaze izvan Bosne i Hercegovine;
- 2) ogranci - filijale stranih pravnih lica upisani u registar kod nadležnog organa u Bosni i Hercegovini;
- 3) preduzetnici - pojedinci, koji samostalno obavljaju djelatnost radi sticanja dobiti i registrovani su kod nadležnog organa (u daljem tekstu: preduzetnici);
- 4) fizička lica sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini, osim fizičkih lica čiji privremeni boravak u inostranstvu traje duže od jedne godine;
- 5) fizička lica - strani državljani koji na osnovu dozvole za boravak, odnosno radne vize borave u Bosni i Hercegovini 183 dana ili više dana, osim stranih državljana zaposlenih u diplomatskim i konzularnim predstavništvima, kao i članova njihovih porodica;
- 6) državni organi i organizacije, diplomatska predstavništva u inostranstvu i lica zaposlena u tim predstavništvima, kao i članovi njihovih porodica.

2. Nerezidenti

Nerezidenti su sva lica koja nisu navedena pod pojmom rezidenata.

3. Ovlašćena banka i banka

Ovlašćena banka i banka je pravno lice koje je osnovano i posluje u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje banaka i koje ima dozvolu za rad Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija).

4. Centralna banka Bosne i Hercegovine

Centralna banka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralna banka) je pravno lice koje posluje u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i obavlja poslovanje u skladu sa svojim ovlašćenjima.

5. Sredstva plaćanja

Sredstva plaćanja su konvertibilne marke, domaće hartije od vrijednosti i strana sredstva plaćanja.

Domaće hartije od vrijednosti su hartije od vrijednosti koje emituje rezident.

Strana sredstva plaćanja su devize, efektivni strani novac i strane hartije od vrijednosti, od čega su:

- 1) devize - potraživanja u inostranstvu koja glase na stranu valutu;
- 2) efektivni strani novac - potraživanje u gotovini, odnosno papirni ili kovani novac koji glasi na stranu valutu;
- 3) strane hartije od vrijednosti - hartije od vrijednosti koje emituje nerezident i koje glase na stranu valutu.

6. Domaća valuta

Konvertibilna marka (KM) je domaća valuta i zakonito sredstvo plaćanja svih javnih i privatnih obaveza i dugova u Bosni i Hercegovini.

7. Instrumenti plaćanja

Instrumenti plaćanja su akreditivi, doznake, platne kartice, mjenice, čekovi i drugi bankarski i finansijski dokumenti naplativi u stranoj valuti.

8. Devizno tržište

Devizno tržište obuhvata poslove kupovine i prodaje deviza i efektivnog stranog novca.

9. Mjenjački poslovi

Mjenjački poslovi su poslovi kupovine od fizičkih lica i prodaje tim licima efektivnog stranog novca i čekova koji glase na stranu valutu i mogu biti unovčeni u stranu valutu.

10. Tekući poslovi

Tekući poslovi su poslovi zaključeni između rezidenata i nerezidenata čija namjena nije prenos kapitala.

Plaćanja i prenosi po tekućim poslovima obuhvataju, bez ograničenja:

- 1) plaćanja po osnovu spoljnotrgovinskih poslova, kao i po drugim tekućim poslovima sa inostranstvom, uključujući i usluge;
- 2) plaćanja na ime kamata na kredite i neto dobit od drugih ulaganja;
- 3) plaćanja dijela glavnice kredita, povlačenje direktnih investicija i prenos dobiti po osnovu direktnih investicija;
- 4) prenose u korist fizičkih lica po osnovu: doznaka radnika, penzija, invalidnina i ostalih socijalnih primanja, prenose po osnovu poreza i taksi, međudržavne saradnje, likvidiranih šteta po osnovu ugovora o osiguranju, prenose po osnovu pravosnažnih i izvršnih odluka, prenose po osnovu dobitaka u igrama na sreću, naknada za koncesije, članarina i kazni (penala), kao i prenose na ime umjerenog iznosa troškova potrebnih za izdržavanje porodice.

11. Kapitalni poslovi

Kapitalni poslovi su poslovi između rezidenata i nerezidenata koji nisu tekući poslovi sa inostranstvom.

U kapitalne poslove iz podtačke 1. ove tačke člana ubrajaju se i:

- direktne investicije,
- ulaganja u nekretnine,
- poslovi sa hartijama od vrijednosti na tržištu kapitala,
- poslovi sa hartijama od vrijednosti na tržištu novca,
- poslovi sa investicionim fondovima,
- kreditni poslovi,
- jemstva i garancije,
- depozitni poslovi,
- poslovi po osnovu ugovora o osiguranju, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast osiguranja,
- jednostrani prenosi sredstava plaćanja (lični i fizički).

12. Direktne investicije

Direktne investicije su sva ulaganja rezidenta u inostranstvu i nerezidenta u Republici, koja ulagač obavlja sa namjerom uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa i ostvarivanja znatnog uticaja na upravljanje pravim licem u skladu sa propisima o stranim ulaganjima i propisima o spoljnotrgovinskom poslovanju.

Uspostavljanje trajnih ekonomskih odnosa i ostvarivanje znatnog uticaja na upravljanje pravim licem podrazumijeva:

a) osnivanje pravnog lica ili povećanje osnovnog kapitala pravnog lica u potpunom vlasništvu ulagača, osnivanje dijela pravnog lica (filijale) ili otkup već postojećeg pravnog lica u potpunom vlasništvu ulagača ili ulaganje radi obavljanja djelatnosti preduzetnika;

b) ulaganje u novo ili već postojeće pravno lice ako ulagač stiče 10% ili više procenata učešća u osnovnom kapitalu, odnosno više od 10% glasačkih prava poslije ispunjenja uslova iz stava 1. ove tačke;

c) kredite radi uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa, sa rokom od pet godina ili dužim, ako imaju karakter podređenog potraživanja (subordinirani krediti).

13. Poslovi sa hartijama od vrijednosti

Poslovi sa hartijama od vrijednosti su poslovi na tržištu kapitala i tržištu novca, kao i poslovi sa investicionim fondovima koji nisu poslovi u smislu direktnih ulaganja.

Hartije od vrijednosti kojima se trguje na tržištu kapitala u smislu ovog zakona su akcije, obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje su emitovane u seriji, sa rokom dospjeća dužim od jedne godine.

Hartije od vrijednosti kojima se trguje na tržištu novca u smislu ovog zakona su hartije od vrijednosti emitovane u seriji, sa rokom dospjeća do godinu dana, kao što su blagajnički zapisi, komercijalni zapisi, certifikati o depozitu i bankarski akcepti.

14. Kreditni poslovi

1) Kreditni poslovi (kredit i zajmovi) su pravni poslovi između rezidenata i nerezidenata zaključeni u devizama, u skladu sa zakonskim propisima;

2) u kreditne poslove, u smislu ovog zakona, ubrajaju se komercijalni i finansijski krediti, kao i garancije i jemstva;

3) komercijalni krediti su, u smislu ovog zakona, odgođena plaćanja, odnosno plaćanja unaprijed robe i usluga, kao i finansiranje od banke odgođenog plaćanja i plaćanja unaprijed, te poslovi otkupa potraživanja (faktoring i forfaiting), ako osnovni posao po kojem je nastalo potraživanje ima obilježja komercijalnog kredita;

4) pod finansiranjem od banke odgođenog plaćanja i plaćanja unaprijed iz podtačke 3. ove tačke podrazumijeva se odobravanje kredita dužniku radi finansiranja prometa robe i usluga sa inostranstvom, odnosno izmirenje obaveze po nalogu tog dužnika neposredno isporučiocu robe, odnosno pružaocu usluge u spoljnotrgovinskom prometu;

5) finansijski krediti su, u smislu ovog zakona, svi krediti osim kredita iz tačke 1 2. podtačka c) ovog člana i podtačke 3. ove tačke;

6) pod finansijskim kreditima iz podtačke 5. ove tačke podrazumijevaju se i svi oblici finansiranja koji u osnovu imaju komercijalne poslove (trgovina robom ili pružanje usluga) u kojima rezident nije ugovorna strana u poslu i poslovi finansijskog lizinga u skladu sa propisima kojima se uređuje lizing;

7) zajmovi su poslovi između rezidenata i nerezidenata kojima rezident uzima od nerezidenta ili daje nerezidentu zajam, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa kojim se uređuju obligacioni odnosi;

8) pod garancijama, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se bankarske garancije koje banke daju u korist nerezidenta po kreditnim poslovima sa inostranstvom i kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu;

9) pod jemstvima, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se jemstva i druga sredstva obezbjeđenja koja, u skladu sa ovim zakonom, rezidenti - pravna lica daju u korist nerezidenata - davaoca kredita, po kreditnim poslovima sa inostranstvom i kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu.

15. Depozitni poslovi

1) Depozitni poslovi su poslovi nastali na osnovu ugovora o depozitu između nerezidenta i banke, kao i između rezidenta i banke, odnosno rezidenta i druge finansijske organizacije u inostranstvu;

2) depozitnim poslom, u smislu ovog zakona, smatra se i posao po osnovu ugovora o tekućem ili drugom računu, a u skladu sa odredbama propisa kojima se uređuju obligacioni odnosi i platni promet;

3) depozitnim poslom, u smislu ovog zakona, ne smatraju se sredstva rezidenata koja se vode kod strane institucije elektronskog novca radi plaćanja, odnosno naplate po osnovu elektronske kupoprodaje robe i usluga.

16. Poslovi po osnovu ugovora o osiguranju

Poslovi po osnovu ugovora o osiguranju uključuju plaćanja premija i osiguranih iznosa na osnovu ugovora između osiguravajućeg društva nerezidenta i rezidenta kao korisnika, kao i osiguravajućeg društva rezidenta i nerezidenta kao korisnika, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast osiguranja.

17. Jednostrani prenos sredstava plaćanja

Jednostrani prenos sredstava plaćanja su prenos iz Republike u inostranstvo ili iz inostranstva u Republiku, koji se ne zasnivaju na izvršenju posla, između rezidenta - fizičkog lica i nerezidentafizičkog lica, a mogu biti lični i fizički.

Lični prenos sredstava plaćanja iz Republike i u Republiku uključuje poklone i pomoć, nasljedstvo, rentu, podmirenje duga useljenika u matičnoj zemlji i prenos sredstava iseljenika u inostranstvo.

Fizički prenos sredstava plaćanja je svaki prenos gotovine u konvertibilnim markama, kao i prenos efektivnog stranog novca, hartija od vrijednosti i svih drugih fizički prenosivih instrumenata plaćanja iz Republike i u Republiku.

Pod drugim fizički prenosivim instrumentima plaćanja podrazumijevaju se prenosivi instrumenti na donosioca, kao i svi drugi gotovinski ekvivalenti, koji se smatraju gotovinom u skladu sa propisom kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

II - OSNOVNE ODREDBE

Plaćanje, naplaćivanje i prenos u sredstvima plaćanja

Član 3

Rezidenti i nerezidenti koriste devize za plaćanje inostranstvu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, Vlada može propisati uslove pod kojima rezidenti i nerezidenti mogu koristiti i efektivni strani novac za plaćanje inostranstvu.

Član 4

Plaćanje, naplaćivanje, prenos i isplata u Republici između rezidenata, između rezidenata i nerezidenata i između nerezidenata vrši se u domaćoj valuti.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, plaćanje, naplaćivanje i prenos može se vršiti u devizama i efektivnom stranom novcu i to po osnovu:

- 1) deviznog kreditiranja u Republici u skladu sa odredbama ovog zakona,
- 2) otplate deviznog kredita u Republici,
- 3) naplaćivanja premije osiguranja i isplate štete u poslovima osiguranja sa nerezidentima, kao i sa rezidentima koji izvode investicione radove i obavljaju privrednu djelatnost u inostranstvu,
- 4) prodaje i kupovine robe sa konsignacionog skladišta, u slobodnim zonama i u slobodnim carinskim prodavnicama,
- 5) kupovine i prodaje hartija od vrijednosti koje glase na stranu valutu,

6) isplate efektivnog stranog novca sa devizne štedne knjižice i deviznog računa kao i prenosa deviza sa jedne devizne štedne knjižice na drugu deviznu štednu knjižicu, odnosno sa jednog deviznog računa na drugi devizni račun istog lica,.

7) kupovine i prodaje, odnosno plaćanja i naplate potraživanja i dugovanja nastalih po spoljnotrgovinskim poslovima rezidenata - pravnih lica i preduzetnika iz člana 7. st. 3. i 9. i člana 19g. ovog zakona,

8) uplate depozita kao sredstva obezbjeđenja.

Efektivni strani novac, ostvaren u skladu sa ovim zakonom, rezidentpravno lice i preduzetnik je obavezan položiti na svoj devizni račun kod ovlašćene banke, odnosno banke najkasnije narednog radnog dana.

Vlada može propisati i druge osnove po kojima se u Republici može izvršiti plaćanje, naplaćivanje i prenos u devizama i efektivnom stranom novcu.

Član 5

Dozvoljeno je ugovaranje u devizama u Republici s tim što se plaćanje i naplaćivanje vrši u konvertibilnim markama.

Plaćanje, naplaćivanje i prenos po tekućim i kapitalnim poslovima

Član 6

Plaćanje, naplaćivanje i prenos po tekućim i kapitalnim poslovima između rezidenata i nerezidenata vrši se slobodno, u skladu sa ovim zakonom.

Član 7

Plaćanje, naplaćivanje i prenos po tekućim i kapitalnim poslovima između rezidenata i nerezidenata vrši se preko ovlašćene banke, u skladu sa ovim zakonom.

Ovlašćena banka ne može izvršiti nalog za plaćanje, odnosno prenos inostranstvu ako takvo plaćanje, odnosno prenos nije dozvoljen ovim zakonom.

Plaćanje, naplaćivanje i prenos po tekućim poslovima između rezidenata i nerezidenata prebijanjem dugovanja i potraživanja, ustupanjem potraživanja, preuzimanjem duga ili drugim oblicima plaćanja vrši se slobodno, u skladu sa ovim zakonom.

Poslovi iz stava 3. ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora u pisanoj formi zaključenog u skladu sa odredbama propisa kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Ugovor iz stava 4. ovog člana obavezno sadrži identifikacione podatke o ugovornim stranama, podatke o osnovu po kojem su nastala potraživanja i dugovanja koja su predmet ugovora, uključujući i podatke o dužniku, odnosno povjeriocu, kao i podatke o valuti i iznosu potraživanja i dugovanja koji su predmet ugovora.

Rezident čiji su računi blokirani po osnovu naloga za prinudnu naplatu ne može zaključivati ugovore iz stava 4. ovog člana, niti može izmirivati novčane obaveze na način iz stava 3. ovog člana, osim ako drugim zakonom nije drugačije utvrđeno.

Platnim karticama ne može se vršiti plaćanje po kapitalnim poslovima.

Rezident ne može izvršiti plaćanje ili izdati nalog za plaćanje prema inostranstvu na osnovu simuliranog ugovora ili druge nevjerodostojne dokumentacije, odnosno zaključiti ugovor u kojem nije navedena stvarna vrijednost.

Vlada može propisati uslove i način pod kojima se plaćanje, naplaćivanje i prenos po kapitalnim poslovima između rezidenata i nerezidenata mogu vršiti prebijanjem, ustupanjem potraživanja, preuzimanjem duga ili drugim oblicima plaćanja.

Član 7a

Banka primalac obavezna je da, u skladu sa propisima kojima se uređuju platne transakcije, izvrši nalog za plaćanje pošiljaoca, samo kada za to postoji odgovarajuće pokriće na računu pošiljaoca.

Banka primalac obavezna je da izvrši naloge za plaćanje koji:

- 1) su propisno popunjeni i autorizovani ili autentični;
- 2) propisno identifikuju odredišnu banku;
- 3) identifikuju primaoca sa izvjesnim stepenom sigurnosti.

Banka primalac obavezna je da izvrši instrukcije sadržane u nalogu onog bankarskog dana kada je nalog primljen ili na dan druge valute, ako on postoji, zavisno od toga koji je od ta dva dana kasniji.

Banka primalac obavezna je da pošiljaocu obezbijedi informacije o:

- 1) uslovima pod kojima se izvršava nalog za plaćanje;
- 2) vremenu potrebnom za izvršenje, od davanja naloga do isplate primaocu;
- 3) načinu obračuna komisione provizije i drugih troškova, ukoliko postoje;
- 4) primijenjenom deviznom kursu.

Po izvršenom nalogu za plaćanje, banka primalac dužna je da pošiljaocu obezbijedi informacije o:

- 1) izvršenom plaćanju;
- 2) originalnom iznosu po kojem je izvršeno plaćanje;
- 3) iznosu svih troškova i komisionih provizija koje je pošiljalac dužan da plati;

4) datumu valute.

Isplata primaoca vrši se odobravanjem računa, a najkasnije sljedećeg bankarskog dana po završetku transfera.

Plaćanje, naplaćivanje i prenos po tekućim poslovima

Član 8

Rezident koji je devize ostvario u inostranstvu, kao i rezident koji je devize prenio u inostranstvo, a nije ih upotrijebio u inostranstvu, dužan je da te devize unese u Republiku, u skladu sa ovim zakonom.

Član 9

Izvoz i uvoz robe ili usluge koji nisu naplaćeni, odnosno plaćeni u roku dužem od godinu dana od dana izvršenog izvoza ili uvoza, kao i roba ili usluga unaprijed naplaćena, odnosno plaćena, koja nije izvezena, odnosno uvezena u roku dužem od godinu dana od dana izvršene naplate, odnosno plaćanja, smatraju se kreditnim poslovima sa inostranstvom.

Član 10

Rezident - pravno lice dužan je da dobit ostvarenu po osnovu izvođenja investicionih radova u inostranstvu, kao i devize koje je, u skladu sa garantnim rokovima, naručilac investicionih radova zadržao kao garanciju za ispravnost izvršenih radova, unese u Republiku u roku od osam radnih dana od dana završetka investicionih radova, odnosno od isteka garantnog roka.

Član 11

Rezident - pravno lice i preduzetnik dužan je da dobit ostvarenu po osnovu obavljanja privredne djelatnosti u inostranstvu koju ne iskoristi za namjene utvrđene propisima o spoljnotrgovinskom poslovanju unese u Republiku, u roku od osam radnih dana od dana iskazivanja dobiti.

Član 12

Danom naplate smatra se:

1. dan kada su devize uplaćene u korist računa ovlašćene banke,
2. dan kada je izvršeno carinjenje robe, odnosno izvršena usluga, kojom se naplaćuje izvoz.

Ako je rezidentu - pravnom licu ili preduzetniku odobreno držanje deviza u inostranstvu, danom naplate smatra se dan kada su devize odobrene na računu tog lica u inostranstvu.

Član 13

(brisano)

Plaćanje, naplaćivanje i prenos po kapitalnim poslovima

Član 14

Rezidenti mogu slobodno vršiti plaćanje i prenos kapitala po osnovu sticanja, prodaje i likvidacije direktnih investicija u inostranstvu samo ako je taj posao registrovan i izvršen u skladu sa propisima koji regulišu spoljnotrgovinsko poslovanje.

Nerezidenti mogu slobodno vršiti plaćanje i prenos kapitala po osnovu sticanja, prodaje i likvidacije direktnih investicija u Republici, ako je taj posao registrovan i izvršen u skladu sa Zakonom o stranim ulaganjima važećim u Republici.

Član 15

Plaćanje i prenos sredstava radi sticanja svojine nad nekretninama rezidenata u inostranstvu i nerezidenata u Republici vrši se slobodno, ukoliko je ugovor zaključen u skladu sa propisima kojima se uređuju svojinsko-pravni odnosi.

Rezident može vršiti plaćanje i prenos sredstava u inostranstvo radi sticanja svojine nad nekretninama u inostranstvu samo ako je podmirio sve poreske i druge zakonom propisane obaveze.

Član 16

Rezidentipravna lica mogu vršiti plaćanje radi kupovine inostranih hartija od vrijednosti na inostranim i domaćim tržištima kapitala, samo ako je ta kupovina izvršena preko ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti u Republici ili preko stranog učesnika na inostranom tržištu kapitala, a u skladu sa propisima o hartijama od vrijednosti, međunarodnim ugovorima i drugim posebnim propisima.

Rezidentifizička lica mogu vršiti plaćanje radi kupovine inostranih hartija od vrijednosti na inostranim i domaćim tržištima kapitala, samo ako je ta kupovina izvršena preko ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti u Republici, a u skladu sa propisima o hartijama od vrijednosti, međunarodnim ugovorima i drugim posebnim propisima.

Nerezidenti mogu vršiti plaćanje radi kupovine domaćih hartija od vrijednosti, samo ako je ta kupovina izvršena preko ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti u Republici, a u skladu sa propisima o hartijama od vrijednosti, stranim ulaganjima i drugim važećim propisima.

Član 17

Rezidenti mogu vršiti plaćanje radi kupovine inostranih kratkoročnih hartija od vrijednosti na inostranim i domaćim tržištima novca samo ako je ta kupovina izvršena preko ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti u Republici, a u skladu sa važećim propisima.

Nerezidenti mogu, u skladu sa propisima koji uređuju poslovanje sa kratkoročnim hartijama od vrijednosti i drugim važećim propisima, vršiti plaćanje radi kupovine domaćih kratkoročnih hartija od vrijednosti.

Član 18

Ulaganja u inostrane investicione fondove mogu se vršiti u skladu sa propisima kojima je regulisano poslovanje sa hartijama od vrijednosti na tržištu kapitala.

Član 19

Plaćanje i naplaćivanje po kreditnim poslovima je slobodno samo ako je zaključeno u skladu sa zakonom.

Ovlašćena banka ne može rezidentu odobriti kredit u devizama, osim rezidentu pravnom licu i preduzetniku za plaćanje uvoza robe i usluga iz inostranstva.

Odobreni devizni kredit u Republici može se otplaćivati u devizama.

Zabranjeno je rezidentima pravnim licima i preduzetnicima međusobno odobravanje deviznih kredita.

Rezident je obavezan da finansijske kredite iz inostranstva koristi preko banke ili deviznog računa u inostranstvu otvorenog u skladu sa članom 24. ovog zakona.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, finansijski krediti iz inostranstva mogu se koristiti preko banke u inostranstvu ako je ugovorom o kreditu ugovoreno plaćanje robe i usluga direktno dobavljaču ili ako se kreditom otplaćuje ranije zaključeni kredit u inostranstvu (refinansiranje).

Rezident je obavezan da zajam od nerezidenta koristi i zajam nerezidentu odobrava preko računa kod banke.

Pri odobravanju kredita i zajmova, te izdavanju garancija i jemstava u korist nerezidenta, rezidenti su dužni da ugovore i od nerezidenta pribave instrumente obezbjeđenja naplate kojima se postiže sigurnost kreditnog posla, kao i garancije koja se izdaje i jemstva koje se daje, a čija je vrijednost u očiglednoj srazmjeri sa vrijednosti kredita i zajma, odnosno iznosom garancije i jemstva.

Zabranjeno je odobravanje nerezidentima finansijskih kredita i zajmova sa rokom dospeljeća kraćim od godinu dana, osim odobravanja kredita od banaka i kredita koje rezidenti odobravaju radi uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa.

Vlada može da propiše način i uslove odobravanja finansijskih kredita i zajmova nerezidentima i davanja garancija i jemstava po kreditnim poslovima sa inostranstvom.

Kreditiranje u domaćoj valuti između rezidenta i nerezidenta nije dozvoljeno.

Član 19a

Kreditni poslovi i krediti radi uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa iz člana 2. tačka 1 2. podtačka c) zaključuju se u pisanoj formi.

Banke mogu zaključivati kreditne poslove sa inostranstvom u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime i za tuđi račun i u tuđe ime i za tuđi račun.

Rezidenti koji nisu banka mogu zaključivati kreditne poslove sa inostranstvom samo u svoje ime i za svoj račun.

Član 19b

Republika se zadužuje u inostranstvu, izdaje garancije i vrši emisiju hartija od vrijednosti u skladu sa odredbama propisa kojima se uređuju izvršenje budžeta i zaduživanje Republike.

Član 19v

Za izvršavanje obaveza iz zaključenog ugovora o kreditnom poslu sa inostranstvom odgovoran je rezident koji zaključi ugovor, kao i rezident po čijem ovlašćenju i za čiji račun je ugovor zaključen, odnosno banka i rezident - pravno lice koje od tog rezidenta kupi potraživanje, odnosno preuzme dug prema nerezidentu po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom.

Republika ne garantuje za izvršenje obaveza po kreditnom poslu sa inostranstvom, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

Ugovor o kreditnom poslu sa inostranstvom je ništavan ako je zaključen suprotno stavu 2. ovog člana.

Član 19g

Banka, kao i rezident - pravno lice mogu kupovati od rezidenta potraživanje po osnovu kredita odobrenog nerezidentu, kao i preuzimati dug rezidenta prema nerezidentu po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom.

Poslovi iz stava 1 . ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora zaključenog u pisanoj formi između svih učesnika u poslu.

Nerezidenti mogu od rezidenata kupovati potraživanja i dugovanja po osnovu kreditnih poslova sa inostranstvom samo pod uslovima i na način koji propisuje Vlada.

Član 19d

Rezidenti su dužni da izvještavaju Ministarstvo o kreditnim poslovima u smislu ovog zakona.

Za potrebe izvještavanja Ministarstvo može odrediti da se u kreditne poslove svrstaju i druge vrste poslova između rezidenata i nerezidenata koji su po ekonomskoj namjeni jednaki namjeni kreditnog posla.

Ministar finansija propisuje bliže uslove, način, rokove i obrasce izvještavanja o kreditnim poslovima sa inostranstvom.

Obaveze izvještavanja iz stava 1. ovog člana i obezbjeđenja iz člana 19. stav 8. ovog zakona shodno se primjenjuju i na subordinirane kredite.

Član 20

Rezident - fizičko lice ne može plaćati premiju osiguranja života u inostranstvu nerezidentu - osiguravajućem društvu, osim ako drugim zakonom nije drukčije propisano.

Član 21

Rezident - društvo za osiguranje imovine i lica naplaćuje premije osiguranja od rezidenata u konvertibilnim markama, a od nerezidenata u devizama, efektivnom stranom novcu i konvertibilnim markama.

Društvo iz stava 1. ovog člana isplaćuje štetu rezidentima u konvertibilnim markama, a nerezidentima u konvertibilnim markama, odnosno devizama i efektivnom stranom novcu.

Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, rezident - društvo za osiguranje imovine i lica može naplatiti premiju osiguranja i isplatiti štetu u devizama rezidentima po osnovu izvođenja investicionih radova i drugih djelatnosti u inostranstvu.

Kod kupovine na kredit u inostranstvu može se ugovoriti naplata premije u devizama i isplata štete nerezidentu u devizama.

Član 22

Lični i fizički prenos stranih sredstava plaćanja i domaće valute vrši se u skladu sa ovim zakonom.

Vlada propisuje uslove i način ličnih i fizičkih prenosa stranih sredstava plaćanja i domaće valute.

Devizni računi i računi u konvertibilnim markama rezidenata i nerezidenata u Republici i inostranstvu

Član 23

Ovlašćena banka ne može držati devize na računima kod nerezidenata, osim kod stranih banaka.

Ovlašćena banka, odnosno banka ne može devize u Republici držati kod drugog rezidenta, osim kod druge ovlašćene banke i Centralne banke.

Član 24

Rezident pravno lice i preduzetnik dužan je da devize drži na svom deviznom računu kod ovlašćene banke, odnosno banke ili da ih proda toj banci.

Rezident može imati devizne račune kod banke u inostranstvu za izvršavanje tekućih i kapitalnih transakcija u skladu sa ovim zakonom.

Sredstva sa deviznog računa u inostranstvu rezident je dužan da unese u Republiku u roku od 30 dana od dana prestanka osnova za koji je devizni račun otvoren, u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim propisom donesenim na osnovu njega.

Rezident državni organ i organizacija može imati devizne račune kod ovlaštene banke i Centralne banke.

Rezident fizičko lice može devize držati na svom deviznom računu kod ovlaštene banke, odnosno banke i sredstvima na računu slobodno raspolagati i podizati efektivni strani novac.

Vlada propisuje uslove i način otvaranja deviznih računa u inostranstvu.

Član 25

Devize ostvarene u skladu sa ovim zakonom, nerezident može držati na deviznom računu kod ovlaštene banke, odnosno banke ili ih može prodati toj banci.

Nerezident ne može na računu kod ovlaštene banke, odnosno banke držati konvertibilne marke koje nije ostvario naplaćivanjem po tekućim ili kapitalnim poslovima dozvoljenim ovim zakonom.

Nerezident ne može od ovlaštene banke, odnosno banke kupiti devize u iznosu većem od iznosa protivvrijednosti domaće valute ostvarene u skladu sa ovim zakonom.

Član 26

Nije dozvoljen transfer sredstava sa deviznog računa i računa u konvertibilnim markama kod ovlaštene banke, odnosno banke onog nerezidenta koji nije izmirio sve poreske, carinske i druge obaveze prema Republici iz tog posla.

Član 27

Ovlašćena banka, odnosno banka dužna je pri otvaranju deviznih računa, računa u domaćoj valuti i deviznih štednih knjižica, kao i izvršenja platnih transakcija u skladu sa ovim zakonom utvrditi identitet rezidenata i nerezidenata i postupiti u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca.

Ovlašćena banka, odnosno banka dužna je da obezbijedi tajnost podataka o deviznim računima, te da ih čuva u skladu sa zakonskim propisima.

Član 28

Ministarstvo može propisati uslove i način pod kojima ovlašćena banka, odnosno banka, otvara račune rezidenta i nerezidenta.

III - DEVIZNO TRŽIŠTE I KURS KONVERTIBILNE MARKE

Član 29

Devizno tržište, u smislu ovog zakona, čine svi poslovi kupovine i prodaje deviza i efektivnog stranog novca u Republici koji se vrše neposredno:

- između Centralne banke, s jedne strane i ovlašćenih banaka, odnosno banaka i drugih lica, s druge strane;

- između ovlašćenih banaka, odnosno banaka i rezidenata, kao i između ovlašćenih banaka, odnosno banaka i nerezidenata;
- između ovlašćenih banaka, odnosno banaka;
- između ovlašćenih banaka i banaka;
- između ovlašćenih banaka, odnosno banaka i rezidenata koji imaju ovlašćenje za obavljanje mjenjačkih poslova.

Član 30

Zabranjena je kupovina i prodaja deviza i efektivnog stranog novca u Republici izvan deviznog tržišta.

Član 31

Ovlašćene banke, odnosno banke na deviznom tržištu kupuju i prodaju devize i efektivni strani novac u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun rezidenata i nerezidenata i u ime i za račun rezidenata i nerezidenata.

Ovlašćene banke mogu na stranim deviznim tržištima kupovati i prodavati devize i efektivni strani novac.

Član 32

Na deviznom tržištu mogu se kupovati i prodavati devize i efektivni strani novac promptno i na termin.

Promptna kupovina, odnosno prodaja deviza i efektivnog stranog novca je kupovina, odnosno prodaja deviza i efektivnog stranog novca sa rokom izvršenja odmah, odnosno najkasnije u roku od dva radna dana.

Terminska kupovina, odnosno prodaja deviza i efektivnog stranog novca je kupovina, odnosno prodaja deviza i efektivnog stranog novca koja se vrši u roku koji je duži od dva radna dana od zaključivanja ugovora.

Član 33

Mjenjačke poslove mogu obavljati ovlašćene banke, banke, kao i rezidenti - druga pravna lica i preduzetnici koji imaju zaključen ugovor sa bankom, ovlašćenje Ministarstva i registrovani su za obavljanje mjenjačkih poslova (u daljem tekstu: mjenjači).

Mjenjačke poslove banka obavlja u svoje ime i za svoj račun, a rezidenti - druga pravna lica i preduzetnici u svoje ime, a za račun banke.

Rezidenti - druga pravna lica i preduzetnici mjenjačke poslove obavljaju na osnovu ugovora o obavljanju mjenjačkih poslova zaključenog sa bankom, na određeno vrijeme do godinu dana.

Zahtjev za dobijanje ovlašćenja za obavljanje mjenjačkih poslova rezidenti iz stava 3. ovog člana podnose Ministarstvu putem banke.

Vlada propisuje uslove i način obavljanja mjenjačkih poslova i uslove za izdavanje ovlašćenja.

Član 33a

Uz zahtjev za dobijanje ovlašćenja iz člana 33. stav 4. ovog zakona banka podnosi Ministarstvu:

- 1) ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova, zaključen između banke i rezidenta - drugog pravnog lica ili preduzetnika;
- 2) za pravno lice rješenje iz sudskog registra, odnosno za preduzetnika rješenje nadležnog organa iz kojeg je vidljivo da je pravno lice, odnosno preduzetnik registrovan za obavljanje mjenjačkih poslova;
- 3) izjavu rezidenta drugog pravnog lica ili preduzetnika, sa kojim je zaključila ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova, da vlasnik, odnosno osnivač i odgovorno lice za zastupanje pravnog lica, odnosno preduzetnika i radnik koji će neposredno obavljati mjenjačke poslove nije pravosnažno osuđen za krivična djela protiv privrede, imovine, života i tijela, protiv javnog reda i mira i pravnog prometa.

Pored dokumentacije iz stava 1. ovog člana, Vlada može propisati i drugu dokumentaciju koja se podnosi uz zahtjev za dobijanje ovlašćenja za obavljanje mjenjačkih poslova.

Član 33b

Ministarstvo će odbiti zahtjev za izdavanje ovlašćenja za obavljanje mjenjačkih poslova ako utvrdi da rezident - drugo pravno lice ili preduzetnik ne ispunjavaju uslove za obavljanje mjenjačkih poslova.

Ministarstvo će oduzeti ovlašćenje za obavljanje mjenjačkih poslova ako:

- 1) rezident - drugo pravno lice ili preduzetnik ne počne sa obavljanjem mjenjačkih poslova u roku od 90 dana od dana izdavanja ovlašćenja;
- 2) je ovlašćenje pribavljeno na osnovu neistinite dokumentacije, odnosno neistinito prikazanih podataka;
- 3) nakon izdavanja ovlašćenja nastupe okolnosti i / ili razlozi usljed kojih rezident - drugo pravno lice ili preduzetnik više ne ispunjava uslove na osnovu kojih je dobio ovlašćenje.

Član 34

Domaća valuta je konvertibilna marka (KM).

Zvanični kurs konvertibilne marke određuje Centralna banka u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Član 35

Kupovina i prodaja konvertibilne marke za evro vrši se po kursu i uslovima određenim Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, a kurs konvertibilne marke prema ostalim stranim valutama formira se slobodno u skladu sa ponudom i tražnjom na deviznom tržištu, ukoliko Centralna banka drugačije ne odredi.

Ovlašćene banke, odnosno banke dužne su javno isticati i objavljivati kurseve po kojima kupuju i prodaju devize i efektivni strani novac.

Član 36

Za potrebe knjigovodstva i statistike primjenjuje se zvanični srednji kurs konvertibilne marke.

Za obračun carine i drugih uvoznih dažbina i takse primjenjuje se zvanični srednji kurs konvertibilne marke, a u skladu sa zakonom kojim se uređuju carine.

IV - FIZIČKI PRENOS SREDSTAVA PLAĆANJA

Član 37

Unošenje efektivnog stranog novca, platnih kartica i čekova koje glase na stranu valutu u Republiku je slobodno.

Slobodno je iznošenje platnih kartica u inostranstvo.

Iznošenje i unošenje konvertibilne marke

Član 38

Vlada propisuje iznos konvertibilnih maraka koji rezidenti i nerezidenti - fizička lica mogu iznositi iz Republike i unositi u Republiku, kao i uslove pod kojima ovlašćena banka može iznositi konvertibilne marke iz Republike.

Unošenje i iznošenje efektivnog stranog novca, čekova i hartija od vrijednosti

Član 39

Vlada propisuje iznos efektivnog stranog novca i stranih čekova koje rezident - fizičko lice može iznositi iz Republike, uslove i način iznošenja hartija od vrijednosti, kao i uslove pod kojima ovlašćena banka može iznositi iz Republike efektivni strani novac i hartije od vrijednosti.

Vlada propisuje uslove po kojima nerezident može iznositi u inostranstvo efektivni strani novac i hartije od vrijednosti koje je stekao u skladu sa zakonom.

Član 40

Efektivni strani novac, čekove, hartije od vrijednosti i konvertibilne marke, koje su organi kontrole privremeno oduzeli uz izdavanje potvrde i pokretanja postupka zbog osnovane

sumnje da je izvršen prekršaj ili krivično djelo, dužni su da deponuju, do okončanja postupka na poseban privremeni račun Ministarstva, Republičkog deviznog inspektorata (u daljem tekstu: Inspektorat) koji je otvoren uz saglasnost Trezora Republike ili da ih stave u depo kod ovlaštene banke u roku od dva radna dana od dana njihovog oduzimanja.

Sprečavanje pranja novca

Član 41

Rezidenti i nerezidenti dužni su prilikom prelaska državne granice carinskom organu prijaviti svako unošenje, odnosno iznošenje efektivnog stranog novca, konvertibilnih maraka i hartija od vrijednosti u vrijednosti koja prelazi iznose koje propiše Vlada.

Obaveza iz stava 1. ovog člana odnosi se i na predstavnika, odgovorno lice ili punomoćnika, koji preko državne granice za pravno lice ili preduzetnika prenosi efektivni strani novac, konvertibilne marke i hartije od vrijednosti.

Član 41a

Na druge fizički prenosive instrumente plaćanja iz člana 2. tačka 17. podt. 3. i 4. ovog zakona shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o unošenju i iznošenju efektivnog stranog novca, čekova i hartija od vrijednosti, propisivanju uslova i načina unošenja i iznošenja, obavezi prijavljivanja, kontroli, privremenom oduzimanju i deponovanju na poseban privremeni račun.

V - IZVJEŠTAVANJE

Član 42

Agencija, odnosno nadležni državni organ propisuje, u okviru svoje nadležnosti, ovlaštenim bankama, bankama, rezidentima i nerezidentima obavezu izvještavanja o obavljanju deviznih poslova iz ovog zakona, kao i način tog izvještavanja.

Obaveznici izvještavanja iz stava 1. ovog člana dužni su da bez odlaganja Agenciji, odnosno drugom nadležnom državnom organu omoguće uvid u poslovne knjige i stave na raspolaganje drugu potrebnu dokumentaciju.

Član 43

Vlada, radi donošenja ekonomske politike, utvrđuje projekciju platnog bilansa Republike i preko nadležnih organa prati njeno ostvarenje.

VI - DEVIZNA KONTROLA

Član 44

Kontrolu deviznog poslovanja koje je uređeno ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona vrše Inspektorat, Agencija i carinski organi.

Član 45

Agencija vrši kontrolu obavljanja poslova s inostranstvom ovlašćenih banaka, banaka, mjenjača, kao i kontrolu deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata koji su sa ovlašćenom bankom, bankom, odnosno mjenjačem povezani imovinskim, upravljačkim i poslovnim odnosima.

Član 46

Kontrolu deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata vrši Inspektorat.

Inspektorat vrši kontrolu deviznog poslovanja lica iz člana 45. ovog zakona ako su povezana imovinskim, upravljačkim i poslovnim odnosima sa licima iz stava 1. ovog člana.

Nadležni državni organ propisuje način vršenja kontrole deviznog poslovanja iz stava 1. ovog člana.

Član 47

Carinski organ vrši kontrolu iznošenja iz Republike i unošenja u Republiku efektivnog stranog novca, konvertibilnih maraka, čekova, hartija od vrijednosti u putničkom, robnom i poštanskom saobraćaju.

Član 48

Carinski organ, uz izdavanje potvrde, može na graničnom prelazu privremeno oduzeti od rezidenata i nerezidenata iznos konvertibilnih maraka i efektivnog stranog novca, čekova i hartija od vrijednosti koje glase na stranu valutu koji prelazi iznos koji propiše Vlada.

Član 49

Organi kontrole dužni su da sarađuju u vršenju devizne kontrole i da stavljaju na raspolaganje podatke, nalaze i informacije kojima raspolažu a potrebni su za vršenje devizne kontrole, kao i da, po potrebi, angažuju druge nadležne organe.

Član 50

Rezidenti i nerezidenti koji podliježu deviznoj kontroli dužni su da organima ovlašćenim za vršenje devizne kontrole omogućе nesmetano obavljanje kontrole, uvid u poslovanje i da im, na njihov zahtjev, stave na raspolaganje ili dostave potrebnu dokumentaciju i pruže tražene podatke.

Obaveze iz stava 1. ovog člana odnose se i na predstavništva i organizacione dijelove rezidenta koja obavljaju privrednu djelatnost u inostranstvu.

Ako lica iz st. 1. i 2. ovog člana ne obezbijede uslove za vršenje kontrole na način iz stava 1. ovog člana, inspektor je dužan da od nadležnog organa odmah zatraži preduzimanje mjera radi stvaranja uslova za vršenje kontrole.

Član 51

Ako inspektor vršenjem devizne kontrole utvrdi nezakonitost ili nepravilnost u vršenju deviznih ili spoljnotrgovinskih poslova, donijeće rješenje kojim naređuje da se otklone utvrđene nezakonitosti ili nepravilnosti, odnosno da se naređene mjere izvrše, odrediće rok u kome se to mora izvršiti i preduzeće druge mjere predviđene zakonom.

Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba direktoru Inspektorata.

Organ iz stava 2. ovog člana može, na zahtjev rezidenta i nerezidenta, odložiti izvršenje rješenja iz stava 1. ovog člana. Protiv rješenja kojim se odbija odlaganje izvršenja rješenja iz stava 1. ovog člana ne može se izjaviti žalba.

U postupku i preduzimanju radnji u vršenju devizne kontrole, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako zakonom nije drukčije određeno.

Član 52

Ako je propisima predviđena zaštitna mjera, odnosno mjera bezbjednosti oduzimanja predmeta u vezi s izvršenim krivičnim djelom ili prekršajem, ovlašćeno lice može u vršenju devizne kontrole privremeno oduzeti predmete ako postoji osnovana sumnja da su njima izvršeni krivično djelo ili prekršaj, da su bili namijenjeni za izvršenje, ili da su nastali izvršenjem krivičnog djela, odnosno prekršaja. O oduzetim predmetima inspektor, odnosno ovlašćeno lice izdaje potvrdu.

Član 53

Prekršajni postupak pokreće se i vodi u skladu sa propisima kojima se uređuje prekršajni postupak.

Član 53a

Prekršajni postupak za prekršaje propisane ovim zakonom ne može se pokrenuti ili voditi istekom roka od tri godine od dana kada je prekršaj izvršen.

Zastarjelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa za postupak, preduzetom radi gonjenja učinioca prekršaja.

Svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo teći, ali bez obzira na prekide zastarijevanje u svakom slučaju nastaje kada istekne dva puta onoliko vremena koliko je predviđeno u stavu 1. ovog člana.

Član 54

Inspektorat prati izvršenje novčanih kazni i drugih mjera izrečenih prekršajnim nalogom ili putem sporazuma o sankciji.

Ako se utvrdi da kažnjeni izbjegava da plati novčanu kaznu, prekršajni nalog će dostaviti na izvršenje nadležnom organu ili organizaciji.

Nadležni organ ili organizacija dužni su da obavijeste Inspektorat o izvršenju prekršajnog naloga iz stava 2. ovog člana, kao i o izvršenju rješenja donesenog po zahtjevu Inspektorata za pokretanje prekršajnog postupka.

VIII - KAZNENE ODREDBE

1. Krivična djela

Član 55

Ko se neovlašćeno bavi kupovinom ili prodajom efektivnog stranog novca ili organizuje mrežu preprodavaca ili posrednika, a vrijednost prometovanog efektivnog stranog novca prelazi iznos od 50.000 KM, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

Član 56

Odgovorno lice koje sklapanjem ugovora, organizovanjem posla ili na drugi način ostvaruje za pravno lice kupovinu, prodaju ili posreduje u kupovini ili prodaji efektivnog stranog novca protivno ovom zakonu ili u pravnom licu organizuje mjenjačke poslove bez dozvole Ministarstva, a iznos prometovanog efektivnog stranog novca prelazi iznos od 50.000 KM, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

2. Prekršaji

Član 57

Novčanom kaznom od 25.000 KM do 100.000 KM kazniće se za prekršaj ovlašćena banka, banka, državni organ i organizacija, rezident - pravno lice i nerezident - pravno lice ako vrši plaćanje ili izdaje nalog za plaćanje prema inostranstvu na osnovu simuliranog ugovora ili druge nevjerodostojne dokumentacije, odnosno zaključuje ugovor u kome nije navedena stvarna vrijednost (član 7. stav 8.).

Za radnje iz stava 1 . ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u ovlašćenoj banci, banci, državnom organu i organizaciji, rezidentu - pravnom licu i nerezidentu - pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM.

Za radnje iz stava 1 . ovog člana kazniće se za prekršaj rezident - preduzetnik i nerezident - preduzetnik novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM.

Za radnje iz stava 1 . ovog člana kazniće se za prekršaj rezident - fizičko lice i nerezident - fizičko lice novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM.

Član 58

(brisan)

Član 59

Novčanom kaznom od 15.000 KM do 60.000 KM kazniće se za prekršaj rezident - pravno lice:

1 . ako mjenjačke poslove obavlja suprotno odredbama člana 33. ovog zakona;

2. ako ne omogući nesmetano obavljanje kontrole, uvid u poslovanje, te ne stavi na raspolaganje potrebnu dokumentaciju i tražene podatke (član 50.).

Za radnje iz stava 1 . tačka 2. ovog člana kazniće se i nerezident - pravno lice novčanom kaznom od 15.000 KM do 60.000 KM.

Za radnje iz stava 1 . t. 1 . i 2. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u rezidentu - pravnom licu i nerezidentu - pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM.

Za radnje iz stava 1 . t. 1 . i 2. ovog člana kazniće se za prekršaj rezident - preduzetnik, a za radnje iz tačke 2. istog stava nerezident - preduzetnik novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM.

Za radnje iz stava 1 . tačka 2. ovog člana kazniće se za prekršaj rezident - fizičko lice i nerezident - fizičko lice novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM.

Za radnje iz stava 1 . ovog člana, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja mjenjačkih poslova ili druge djelatnosti koja je bila predmet kontrole, u najkraćem trajanju od tri mjeseca i najdužem trajanju do šest mjeseci, osim za plaćanja i prenose iz člana 2. tačka 10. ovog zakona.

Član 60

Novčanom kaznom od 10.000 KM do 40.000 KM kazniće se za prekršaj ovlašćena banka, banka, državni organ i organizacija, rezident - pravno lice i nerezident - pravno lice:

1. ako izvrši nalog za plaćanje, odnosno prenos inostranstvu, a takvo plaćanje, odnosno prenos nisu dozvoljeni ovim zakonom (član 7. stav 2.);

2. ako dobit ostvarenu po osnovu izvođenja investicionih radova u inostranstvu, kao i devize koje je u skladu sa garantnim rokovima naručilac investicionih radova zadržao kao garanciju za ispravnost izvršenih radova, ne unese u Republiku u roku od osam radnih dana od dana izvršenja investicionih radova, odnosno dana isteka garantnog roka (član 10.);

3. ako dobit ostvarenu po osnovu obavljanja privredne djelatnosti u inostranstvu ne unese u Republiku u skladu sa ovim zakonom (član 11.);

4. ako rezident vrši plaćanje i prenos sredstava u inostranstvo radi sticanja svojine nad nekretninama u inostranstvu suprotno članu 15. stav 2. ovog zakona;

5. ako rezidenti, odnosno nerezidenti plaćanje i prenos kapitala po osnovu sticanja, prodaje i likvidacije direktnih investicija u inostranstvu vrše suprotno odredbi člana 14. ovog zakona;

6. ako rezidenti, odnosno nerezidenti plaćanje i prenos sredstava radi sticanja svojine nad nekretninama rezidenata u inostranstvu, odnosno nerezidenata u Republici, vrše suprotno odredbi člana 15. stav 1. ovog zakona;

7. ako plaćanje radi kupovine inostranih hartija od vrijednosti na inostranim i domaćim tržištima kapitala vrši suprotno odredbi člana 16. stav 1.;
8. ako plaćanje radi kupovine domaćih hartija od vrijednosti vrši suprotno odredbi člana 16. stav 3. ovog zakona;
9. ako plaćanje radi kupovine inostranih kratkoročnih hartija od vrijednosti na inostranim i domaćim tržištima novca vrši suprotno odredbi člana 17. stav 1. ovog zakona;
10. ako plaćanje vrši radi kupovine domaćih kratkoročnih hartija od vrijednosti suprotno ovom zakonu (član 17. stav 2.);
11. ako vrši ulaganja u inostrane investicione fondove suprotno članu 18.;
12. ako ovlašćena banka odobri kredit suprotno odredbi člana 19. stav 2. ovog zakona;
13. ako međusobno odobravaju devizne kredite (član 19. stav 4.);
14. ako finansijske kredite iz inostranstva ne koristi preko banke ili deviznog računa u inostranstvu otvorenog u skladu sa odredbama ovog zakona (član 19. stav 5.);
15. ako finansijske kredite preko banke u inostranstvu koristi suprotno članu 19. stav 6. ovog zakona;
16. ako odobrava nerezidentima finansijske kredite i zajmove sa rokom dospijeca kraćim od jedne godine kada to ovim zakonom nije dopušteno (član 19. stav 9.);
17. ako rezidenti i nerezidenti vrše kreditiranje u domaćoj valuti (član 19. stav 11.);
18. ako kreditne poslove i kredite radi uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa iz člana 2. tačka 1 2. podtačka c) zaključi suprotno članu 19a. stav 1. ovog zakona;
19. ako kreditni posao sa inostranstvom zaključi suprotno članu 19a. stav 2. ovog zakona;
20. ako kreditni posao sa inostranstvom zaključi suprotno članu 19a. stav 3. ovog zakona;
21. ako poslove kupovine potraživanja po osnovu kredita odobrenog nerezidentu, kao i preuzimanja duga rezidenta prema nerezidentu po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom zaključi suprotno članu 19g. stav 1. ovog zakona;
22. ako poslove kupovine potraživanja po osnovu kredita odobrenog nerezidentu, kao i preuzimanja duga rezidenta prema nerezidentu po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom zaključi suprotno članu 19g. stav 2. ovog zakona;
23. ako nerezident izvrši kupovinu potraživanja i dugovanja po osnovu kreditnih poslova sa inostranstvom suprotno propisu Vlade (član 19g. stav 3.);
24. ako naplatu premije osiguranja, odnosno premije reosiguranja ili isplatu štete vrši suprotno odredbama ovog zakona (član 21.);

25. ako vrši transfer sredstava sa deviznog računa i računa u konvertibilnim markama prije izmirenja svih obaveza prema Republici iz tog posla (član 26.);
26. ako ovlašćena banka, odnosno banka ne obezbijedi tajnost podataka (član 27. stav 2.);
27. ako banka ne podnosi zahtjev za dobijanje ovlašćenja za obavljanje mjenjačkih poslova u skladu sa odredbom člana 33a. ovog zakona (član 33a.);
28. ako ne postupi u skladu sa propisanom obavezom izvještavanja (član 42. stav 1.);
29. ako Agenciji, odnosno drugom nadležnom organu ne omogući uvid u poslovne knjige i ne stavi im na raspolaganje drugu potrebnu dokumentaciju (član 42. stav 2.);
30. ako u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (član 51. stav 1.);
31. ako ne izvrši rješenje nadležnog republičkog organa (član 54.);
32. ako zajam od nerezidenta koristi i zajam nerezidentu odobrava suprotno članu 19. stav 7. ovog zakona;
33. ako odobrava finansijske kredite i zajmove nerezidentima i daje garancije i jemstva po kreditnim poslovima sa inostranstvom suprotno propisu Vlade (član 19. stav 10).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u ovlašćenoj banci, banci, državnom organu i organizaciji, rezidentu - pravnom licu i nerezidentu - pravnom licu novčanom kaznom od 3.000 KM do 12.000 KM.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj rezident - preduzetnik i nerezident - preduzetnik novčanom kaznom od 3.000 KM do 12.000 KM.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj rezident - fizičko lice i nerezident - fizičko lice novčanom kaznom od 2.500 do 10.000 KM.

Za radnje iz stava 1. ovog člana, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti za rezidenta - pravno lice i preduzetnika u najkraćem trajanju od tri mjeseca i najdužem trajanju do šest mjeseci.

Član 60a

Novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM kazniće se za prekršaj ovlašćena banka, banka, državni organ i organizacija, rezident - pravno lice i nerezident - pravno lice:

1. ako devize koristi suprotno odredbama ovog zakona (član 3. stav 1.);
2. ako efektivni strani novac koristi suprotno propisima Vlade (član 3. stav 2.);
3. ako plaćanje, naplaćivanje, prenos i isplatu u Republici vrši suprotno odredbama ovog zakona (član 4. stav 1.);

4. ako ne položi efektivni strani novac na svoj devizni račun kod ovlaštene banke, odnosno banke (član 4. stav 3.);
5. ako plaćanja i naplaćivanja po tekućim i kapitalnim poslovima ne vrši preko ovlaštene banke (član 7. stav 1.);
6. ako plaćanje, naplaćivanje i prenos po tekućim poslovima izvrši prebijanjem dugovanja i potraživanja, ustupanjem potraživanja, preuzimanjem duga ili drugim oblicima plaćanja suprotno odredbama člana 7. st. 4, 5. i 6. ovog zakona;
7. ako plaćanje po kapitalnim poslovima vrši platnim karticama (član 7. stav 7.);
8. ako plaćanja, naplaćivanja i prenos po kapitalnim poslovima prebijanjem dugovanja i potraživanja, ustupanjem potraživanja, preuzimanjem duga ili drugim oblicima plaćanja ne vrši na način kako je propisala Vlada (član 7. stav 9);
9. ako devize koje je ostvario u inostranstvu, kao i devize koje je prenio u inostranstvo, a nije ih upotrijebio u inostranstvu ne unese u Republiku, u skladu sa ovim zakonom (član 8.);
10. ako ovlaštena banka ne drži devize na računima u skladu sa zakonom (član 23.);
11. ako devize ne drži na deviznom računu kod ovlaštene banke, odnosno banke (član 24. stav 1.);
12. ako ima devizne račune kod banke suprotno odredbi člana 24. stav 3. (član 24. stav 4.);
13. ako ima devizne račune kod banke u inostranstvu suprotno propisu Vlade (član 24. stav 6.);
14. ako devize ostvarene u skladu sa ovim zakonom ne drži kod ovlaštene banke, odnosno banke (član 25. stav 1.);
15. ako drži na računu kod ovlaštene banke, odnosno banke konvertibilne marke koje nije ostvario naplaćivanjem po tekućim i kapitalnim poslovima dozvoljenim ovim zakonom (član 25. stav 2.);
16. ako od ovlaštene banke, odnosno banke kupi devize u iznosu većem od iznosa protivvrijednosti konvertibilne marke koju ostvari u skladu sa ovim zakonom (član 25. stav 3.);
17. ako kupi ili proda devize ili efektivni strani novac izvan deviznog tržišta (član 30.);
18. ako kupovinu i prodaju konvertibilne marke za evro izvrši po kursu i uslovima suprotno odredbama člana 35. stav 1. ovog zakona;
19. ako javno ne istakne i objavi kurseve po kojima kupuje i prodaje devize i efektivni strani novac (član 35. stav 2.);
20. ako za potrebe knjigovodstva, statistike, obračuna carine i drugih uvoznih dažbina ne primjenjuje kurs iz člana 36. ovog zakona;

21 . ako konvertibilne marke iznosi iz Republike suprotno propisu Vlade (član 38.);

22. ako iz Republike iznosi efektivni strani novac, strane čekove i hartije od vrijednosti suprotno propisu Vlade (čl. 39. i 41a);

23. ako privremeno oduzeti efektivni strani novac, čekove i hartije od vrijednosti i konvertibilne marke ne deponuje na privremeni račun Inspektorata ili ih ne stavi u depo kod ovlašćene banke (čl. 40. i 41a);

24. ako ne prijavi ili nepotpuno prijavi cariniku svako unošenje, odnosno iznošenje efektivnog stranog novca, konvertibilnih maraka i hartija od vrijednosti u vrijednosti koja prelazi iznose propisane zakonom koji uređuje sprečavanje pranja novca (član 41. stav 1. i član 41a);

25. ako sredstva sa deviznog računa u inostranstvu ne unese u Republiku u roku od 30 dana od dana prestanka osnova za koji je devizni račun otvoren (član 24. stav 3).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u ovlašćenoj banci, banci, državnom organu i organizaciji, rezidentu - pravnom licu i nerezidentu - pravnom licu novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj rezident - preduzetnik i nerezident - preduzetnik novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj rezident - fizičko lice i nerezident - fizičko lice novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM.

Za radnje iz stava 1. ovog člana, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti za rezidenta - pravno lice i preduzetnika u najkraćem trajanju od tri mjeseca i najdužem trajanju do šest mjeseci.

Član 60b

Novčanom kaznom od 3.000 KM do 12.000 KM kazniće se za prekršaj rezident:

1. ako pri odobravanju kredita, zajmova i subordiniranih kredita, kao i izdavanju garancija i jemstava u korist nerezidenta ne ugovori i od nerezidenta ne pribavi instrumente obezbjeđenja na propisan način (član 19. stav 8),

2. ako ne izvještava Ministarstvo o kreditnim poslovima u smislu ovog zakona (član 19d. st. 1. i 4).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u rezidentu - pravnom licu novčanom kaznom od 1.500 KM do 6.000 KM.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i rezident - preduzetnik novčanom kaznom od 1.500 KM do 6.000 KM.

Za radnje iz stava 1. ovog člana, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti za rezidenta - pravno lice i preduzetnika u najkraćem trajanju od tri mjeseca i najdužem trajanju do šest mjeseci.

Član 60v

Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj rezident - fizičko lice:

1. ako plaćanje radi kupovine inostranih hartija od vrijednosti na inostranim i domaćim tržištima kapitala vrši suprotno odredbi člana 16. stav 2.;
2. ako plaća premiju osiguranja života u inostranstvu nerezidentu - osiguravajućem društvu (član 20.);
3. ako suprotno propisu Vlade, vrši lični i fizički prenos sredstava (član 22.).

Član 61

Za prekršaje iz čl. 57. do 60v. ovog zakona, pored novčane kazne, izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili koji su nastali izvršenjem prekršaja.

Predmeti iz stava 1. ovog člana mogu se oduzeti i ako nisu svojina učinioca prekršaja ili njima ne raspolaže učinilac prekršaja.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, može se izvršiti djelimično oduzimanje predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili koji su nastali izvršenjem prekršaja ako pobude ili druge okolnosti pod kojima je prekršaj izvršen ukazuju da nije opravdano da se predmet oduzme u cjelini.

Član 62

Novčane kazne, imovinska korist i sredstva plaćanja, kao i sredstva ostvarena prodajom predmeta koji su upotrijebljeni ili bili namijenjeni za izvršenja krivičnog djela ili prekršaja ili koji su nastali izvršenjem krivičnog djela ili prekršaja uplaćuju se na račun javnih prihoda budžeta Republike.

Efektivni strani novac, devize i ostala sredstva plaćanja koja su oduzeta kao predmet izvršenja krivičnog djela ili prekršaja uplaćuju se na račun javnih prihoda budžeta Republike.

IX - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 63

Agencija može propisati uslove koje banka mora ispuniti radi dobijanja ovlašćenja za obavljanje poslova sa inostranstvom.

Član 64

Način isplate obaveza prema građanima po osnovu stare devizne štednje, koju su građani položili na devizne račune i devizne štedne knjižice kod banaka, a koje se prenose na Republiku po Zakonu o početnom bilansu stanja u postupku privatizacije državnog kapitala u bankama, regulisaće se posebnim zakonom.

Član 65

Postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama zakona koji je važio u vrijeme izvršenja djela.

Član 66

Propise za sprovođenje ovog zakona donijeće nadležni organi u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu zakona.

Član 66a

Propis o evidenciji kreditnih poslova sa inostranstvom ministar finansija donijeće u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 66b

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Odluka o uslovima pod kojima se može odobriti produženje roka naplate izvezene robe i izvršenih usluga i produženje roka uvoza unaprijed plaćene robe i usluga ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 15/04 i 16/07).

Član 67

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 15/96) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 10/97).

Član 68

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o deviznom poslovanju

("Sl. glasnik RS", br. 92/2009)

Član 19

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", osim odredaba člana 19d., koje stupaju na snagu istekom šest mjeseci od dana objavljivanja ovog zakona.

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o deviznom poslovanju

("Sl. glasnik RS", br. 20/2014)

Član 15

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

